

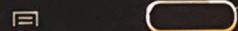

دانشگاه کارشناسی
ایران

مدیریت ارتباطات فرهنگی

کودک و اینترنت

شماره یک

مقدمه

شاید تا قبل از همه گیر شدن ویروس کرونا والدین احتیاط بیشتری درباره استفاده فرزندان خود از اینترنت و حضور در شبکه‌های اجتماعی داشتند، اما حالا پدر و مادرها با چالش بزرگ درس خواندن مجازی و سرگرم کردن کودکان رویه رو شده‌اند. شاید همین مسئله آن‌ها را بی‌خيال سخت‌گیری‌های همیشگی درباره استفاده از اینترنت کرده است.

بچه‌های هشت ساله تبلت به دست هستند و بچه‌های ۵ ساله و حتی کمتر از آن نیز خیلی از ماجرا عقب نیستند. همه برنامه‌های قبلی مابه هم ریخته است. وضعیت سختی است چون نمی‌توان با یک کودک در مورد محتواهای نامطلوب فضای مجازی صحبت کرد و به او فهماند که از چه چیز باید استفاده کند و از چه نباید. در ادامه نکاتی را بیان می‌کنیم که ممکن است برای شما مفید باشد.

۱. قانونمند عمل کنید

از فرزنداتان بخواهید که بدون اجازه شما از وسایل دیجیتال استفاده نکنند. برای این کار می‌توانید روی وسیله دیجیتال قفل یا رمز بگذارید و خودتان آن را برای فرزنداتان باز کنید. این قواعد را خودتان هم رعایت کنید و باری به هر جهت با آنها برخورد نکنید. به شکل یکنواخت و پیش‌بینی‌پذیر با فرزنداتان رفتار کنید. برای مثال اگر تعیین کرده‌اید در ساعت‌های خاصی از روز حق استفاده از وسایل دیجیتال وجود دارد و یا استفاده از آن‌ها را محدود به انجام تکالیف درسی کرده‌اید به صورت یک بام و دو هوا عمل نکنید و سر حرفتان بمانید.

۲. استفاده همراه با ناظار

احترام به حریم خصوصی کودکان بسیار مهم است. کودکان حق دارند هنگام انجام تکالیف یا سرگرمی‌های رایج خود در اتاق‌ها و فضای خصوصی باشند. اما وقتی کودکان زیر ۱۳ سال در حال استفاده از وسایل دیجیتال هستند بهتر است در اتاق دربسته و دور از چشم شما باشند. تاریخ انجام بازی‌ها و استفاده از برنامه‌ها را در وسایل دیجیتال بررسی کنید تا کودکان زیر ۱۳ سال دور از چشم شما وارد فضاهای بازی و فضای مجازی نشوند.

۳. استفاده در زمانی مشخص

والدین غالباً برای اینکه از دست بچه‌ها خلاص شوند ابزارهای دیجیتال را به کار می‌گیرند. برای مثال وقتی جلسه‌ای دارید و یا خودتان سرگرم کاری هستید که امکان نظارت بر الگوی استفاده فرزندتان از فضای مجازی و ابزارهای دیجیتال را ندارید بهتر است اجازه استفاده از این وسایل را به فرزندتان ندهید. زمان‌هایی را برای استفاده از وسایل دیجیتال تعیین کنید که خودتان حواس جمع باشید و بتوانید بر استفاده فرزندتان از وسیال دیجیتال نظارت کنید.

۴. یک قرارداد تنظیم کنید

خیلی‌ها تصور می‌کنند که فقط باید به کودک امر و نهی کنند. توجه داشته باشیم که می‌توان زبان کودکان را پیدا کرد و با آن‌ها حرف زد. کودکان استدلال را می‌فهمند و رفتار عادلانه و پیش‌بینی‌پذیر را درک می‌کنند. با فرزندتان حرف بزنید و بر سر اینکه چگونه و چه زمان‌هایی حق دارد از وسایل دیجیتال استفاده کند به توافق برسید. این توافق‌نامه را بنویسید و امضا کنید و یکجا در معرض دید خودتان و فرزندتان قرار دهید. به مواد قراردادی که با فرزندتان بسته‌اید وفادار بمانید و از او هم بخواهید وفادار باشد. برای تخطی از قوانین تنبیه‌هایی را با توافق فرزندتان در نظر بگیرید.

برای مثال توافق کنید که اگر فرزندتان بدون اجازه شما و در یک زمان غیر توافق شده از وسایل دیجیتال استفاده کرد یک نوبت حق استفاده از وسیله دیجیتال را ندارد، یا اینکه فرست چت کردن با یکی از دوستانش را از دست بدهد. مجازات‌ها را شدید در نظر نگیرید و عادلانه رفتار کنید. توجه کنید که این یک وضعیت موقتی است و فقط برای دوران کرونای است این را با فرزندتان حتماً هماهنگ کنید تا برای دوران پس از قرنطینه دچار مشکل نشوید.

۵. احتیاط در به اشتراک گذاشتن محتوا

اتفاقاتی که در دنیای مجازی می‌افتد به هیچ وجه خصوصی نیست و کودکان در کی از این مسئله ندارند. برای مثال پست اینستاگرامی یک پدیده خصوصی نیست. چیزی که شما در فضای مجازی به اشتراک می‌گذارید برای همیشه باقی می‌ماند. از مدیر مدرسه گرفته تا معلم و دوستان فامیل همه آن را خواهند دید. این چیزی است که با فرزندتان باید مطرح کنید و تلاش کنید آن را به فرزندتان یاد بدهید. همچنین در مورد چت کردن نیز با فرزنداتان حرف بزنید که در چت کردن تا چه حد امکان سوء تفاهم وجود دارد و به کار بردن کلمات مختلف چقدر می‌تواند موجب رنجش دیگران شود و یا انتظارات بی‌جا در آن‌ها ایجاد کند.

۶. دسترسی به حساب کاربری

چت کردن با غربیه‌ها می‌تواند کاری پرخطر باشد. می‌توانید آن را محدود کنید و از امکانات نرم‌افزارهای مختلف استفاده کنید تا امکان چت فرزندتان را محدود کنید که با چه کسانی می‌تواند حرف بزند و چه کسانی نه. بهتر است رمز عبور حساب کاربری فرزندتان در شبکه‌های اجتماعی مختلف را در دسترس داشته باشید تا فعالیت او را رصد کنید.

۷. مراقب محتواهای مستهجن باشید

این محتواها به شدت کودکان را تحت تاثیر قرار می‌دهند و اثرات منفی شدیدی بر روان آن‌ها می‌گذارد. به شدت مراقب محتواهای مستهجن باشید. اگر متوجه شدید که فرزندتان چنین محتواهایی را دیده است حتماً با او صحبت کنید و در صورت لزوم، تنبیه هایی را که با او قرارداد کرده‌اید را در نظر بگیرید و مطمئن شوید که چنین اتفاقی دوباره تکرار نشود.

۸. سخت‌گیری بی‌مورد ممنوع!

توجه داشته باشید که همان شیطنت‌هایی که بچه‌ها در فضای معمولی دارند در فضای مجازی هم دارند. بدیهی است که رفتارها و عملکرد کودکان از این فضا با ما متفاوت و کمی سرخوشانه‌تر باشد. از این‌حیث در عین اینکه مراقب هستید که فرزندانتان آسیب نبینند و محتواهای نامطلوب را استفاده نمی‌کنند نباید متوجه خشخشان بگذارید و هر رفتاری را ناهنجار تلقی کنید. کودکان رفتار کودکانه دارند و این رفتارها را در فضای مجازی هم خواهند داشت.

